

Invitasjon til bidrag

Temanummer om Pensjon, pensjoneringsatferd og yrkesaktivitet over livsløpet

Pensjonsreformen fra 2011 er kanskje den største sosialpolitiske reform i Norge i moderne tid. Reformen innebar at måten å beregne alderspensjonen på endret seg, slik at insentivene til betalt arbeid ble klart sterkere. Dette gjelder over hele livsløpet, og særlig etter fylte 62 år. Reformen er også forbundet med en rekke endringer i arbeidsplassbaserte og avtalefestede pensjoner (tjenestepensjoner og avtalefestet pensjon i offentlig og privat sektor). Arbeidstakere i samme aldersgruppe kan dermed ha ganske ulike pensjonsordninger avhengig av hvor de jobber. Det å skifte jobb kan altså ha stor betydning for framtidig pensjon. Insentivene som ligger i pensjonsreformen forsterkes av andre initiativer for å få arbeidstakere til å stå lenger i betalt arbeid, for eksempel ulike seniorgoder og de instrumentene som ligger i IA-avtalen. Samtidig kan det være trender i arbeidslivet som motvirker disse tiltakene, som mekanisering / robotisering og krav til rask omstilling og økt konkurranse fra innvandret arbeidskraft.

I dette temanummeret ønsker vi artikler som belyser hvilke konsekvenser pensjonsordningene og seniorpolitikken har for ulike gruppers tilpasninger på arbeidsmarkedet, inkludert den ulikheten som kan oppstå hvis ulike grupper har ulik mulighet til å tilpasse seg. Videre søker vi artikler som belyser om, og i så fall hvordan, den økte vekten på seniorers yrkesdeltakelse påvirker arbeidsmarkedets virkemåte, for eksempel med tanke på produktivitet, mulige fortrenings effekter og arbeidsgiveres strategier. Vi ønsker bidrag innenfor følgende temaområder (listen er ikke uttømmende):

- Pensjoneringsbeslutninger: hvilke faktorer har betydning for når seniorer begynner å ta ut pensjon og for når de trekker seg tilbake fra arbeidslivet?
- Hvordan har pensjoneringsatferden endret seg etter pensjonsreformen?
- Seniorers tilpasninger på arbeidsmarkedet: hvordan tenker seniorer rundt kompetanseutvikling, jobbskifter, bevegelse inn i / ut av lederroller osv.? Hvilke praksiser ser man at de har? Ser vi endring over tid?
- Arbeidsgiveres tilpasninger og behov
- Hvilken betydning har tjenestepensjoner og AFP i arbeidstakeres beslutning om å ta en (ny) jobb?
- Hvilken betydning har AFP og tjenestepensjoner for mobilitet på arbeidsmarkedet?
- I hvilken grad bruker arbeidsgivere tjenestepensjoner som virkemiddel for å tiltrekke og beholde attraktiv arbeidskraft?
- Hvilken kunnskap har arbeidstakere om pensjonssystemet, og hvordan søker de kunnskap?
- Hva vet vi om effekten av ulike typer seniortiltak, og om eventuelle tiltak som settes inn tidligere i karrieren?
- I hvilken grad forekommer aldersdiskriminering, og hvilke faktorer påvirker risikoen for å oppleve slik diskriminering?
- Bidrar det nye pensjonssystemet utjevning, eller snarere til å sementere ulikhet som skapes i arbeidslivet? Hva er de viktige mekanismene i så måte?

- Hvilken betydning har teknologisk endring, omstilling og omorganisering for arbeidstakeres beslutninger om pensjonering?

Tidsplan og praktiske forhold

Manuskripter som ønskes vurdert for publisering i temanummeret sendes inn senest 15. mars 2019.

Har du en idé, men er usikker på om den passer? Send gjerne et sammendrag til redaktørene for vurdering. hegekitt@samfunnsforskning.no eller k.m.ostbakken@samfunnsforskning.no.

Temanummeret vil bli publisert som nr. 4/2019 (Desember 2019)

Artikkelen skrives på norsk. Følg forfatterveiledningen for tidsskriftet som ligger her: <https://www.idunn.no/spa#authors>

Artikler i *Søkelys på arbeidslivet* fagfellevalueres og gir publikasjonspoeng i det norske systemet. Tidsskriftet er godkjent som vitenskapelig publiseringskanal på nivå 1 hos NSD (Norge og Sverige), i Utdannelses- og Forskningsministeriets autorasjonsliste for serier (Danmark) og Publikationsforum (Finland). Det kreves ingen vurderings- eller publiseringsavgifter.

Tidsskriftet utgis med åpen tilgang (open access). Tidsskriftets innhold gjøres gratis tilgjengelig for allmennheten på Universitetsforlagets digitale publiseringsplattform www.idunn.no.

Søkelys på arbeidslivet er et vitenskapelig tidsskrift som publiserer forskningsbaserte artikler om arbeidslivet i Norge og Norden. Hovedvekten ligger på empiriske studier av både kvalitativ og kvantitativ karakter. Viktige temaer er arbeidslivsrelaterte spørsmål som sysselsetting, lønn, arbeidsforhold og utdanning. Artikkene skal ha en framstillingsform som gjør dem tilgjengelige for et bredt publikum, for forskere, forvaltning, politiske myndigheter og næringsliv.

